

Udskriftsdato: 24. december 2025

2007/2 LSF 59 (Gældende)

Forslag til Lov om ændring af lov om hold af heste (Objektivt erstatningsansvar og lovpligtig ansvarsforsikring for løsgående heste)

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: Justitsmin., j.nr. 2006-702-0055

Forslag

til

Lov om ændring af lov om hold af heste

(Objektivt erstatningsansvar og lovpligtig ansvarsforsikring for løsgående heste)

§ 1

I lov nr. 528 af 6. juni 2007 om hold af heste foretages følgende ændringer:

1. Efter § 30 indsættes som nyt kapitel:

»Kapitel 9 a

Erstatning og forsikring

§ 30 a. Ejeren af en hest er forpligtet til at erstatte den skade, hesten forvolder, når den er løsgående. Har skadelidte medvirket til skaden, kan erstatningen dog nedsættes eller bortfalde.

Stk. 2. Det påhviler ejeren af en hest at tegne forsikring, der dækker ansvaret i henhold til stk. 1. Forsikringsselskabet hæfter umiddelbart over for skadelidte for erstatning efter stk. 1. Undtaget fra forsikringspligten er heste, der holdes af det offentlige.

Stk. 3. Justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om forsikringspligtens gennemførelse. § 31 finder ikke anvendelse ved fastsættelse af regler i medfør af denne bestemmelse.

§ 30 b. Bestemmelser i anden lovgivning om objektivt ansvar for skade forvoldt af løsgående heste, som påhviler hestens ejer eller andre, finder ikke anvendelse, hvis der kan pålægges ansvar i medfør af § 30 a, stk. 1.

§ 30 c. Anlægger skadelidte sag mod forsikringsselskabet, skal selskabet tilsige ejeren af hesten til ethvert retsmøde med det varsel, som efter retsplejelovens § 175 gælder for vidner i borgerlige sager. Tilsigelsen skal indeholde oplysning om reglerne i stk. 2.

Stk. 2. Enhver part, der tilsiges efter stk. 1, kan ved at fremsætte begæring herom til retsbogen indtræde som part i sagen. Indtræder han ikke, er afgørelsen af erstatningsspørgsmålet ved dom eller forlig bindende for ham.

2. I § 35 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Med bøde straffes den, der overtræder § 30 a, stk. 2.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

3. I § 35, *stk. 2*, der bliver stk. 3, ændres efter denne lov til: efter stk. 1

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juli 2008.«

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning og baggrund	2
2. Objektivt ansvar for ejere af heste og krav om lovpligtig ansvarsforsikring	2
2.1. Gældende ret	2
2.1.1. Ansvarsgrundlaget i henhold til Danske Lov	2
2.1.2. Ansvarsgrundlaget i henhold til mark- og vejfredsloven	3
2.1.3. Krav om lovpligtig ansvarsforsikring	3
2.2. Nærmere om baggrunden for lovforslaget	4
2.3. Lovforslagets udformning	5
3. Forslagets økonomiske og administrative konsekvenser	7
4. Hørte myndigheder og organisationer	7

1. Indledning og baggrund

Formålet med lovforslaget er for det første at sikre, at ejere af heste bliver forpligtet til at erstatte de skader, som løsgående heste forvolder.

Der har navnlig i den senere tid været offentlig debat om sager, hvor heste er brudt ud af deres indhegning og har forvoldt skade i forbindelse med sammenstød med biler. Sådanne ulykker medfører ofte både personskade og omfattende økonomisk skade for de implicerede bilister.

Bl.a. har Folketinget i 2007 behandlet et forslag til folketingsbeslutning om lovpligtig ansvarsforsikring mv. for hesteejere (beslutningsforslag nr. B 98).

Der påhviler allerede i dag i medfør af Danske Lov 6-10-2 hesteejere (besiddere) et objektivt ansvar for de personskader, løsgående heste forvolder. Dette objektive ansvar gælder efter retspraksis imidlertid ikke i tilfælde, hvor en løsgående hest forvolder skade ved sammenstød med en bil.

Lovforslaget indeholder forslag om en udvidelse af det objektive ansvar, således at ejere af heste bliver forpligtet til at erstatte skade på person og ejendom, som løsgående heste forvolder, selvom der ikke er noget at bebrejde de pågældende. Lovforslaget indebærer dermed i relation til personskade, at der også vil gælde et objektivt ansvar i tilfælde, hvor en løsgående hest forvolder skade ved sammenstød med en bil. Endvidere indebærer forslaget, at der indføres et generelt objektivt ansvar for tingsskade forvoldt af løsgående heste. Erstatningen kan efter forslaget nedsættes eller bortfalde, hvis skadelidte har medvirket til skaden.

Lovforslaget har for det andet til formål at sikre skadelidtes erstatningskrav i de tilfælde, hvor det objektive ansvar vil gælde. Det foreslås derfor endvidere, at der indføres en pligt til at tegne en ansvarsforsikring, således at erstatningskrav omfattet af det foreslåede objektive ansvar er dækket af en forsikring.

2. Objektivt ansvar for ejere af heste og krav om lovpligtig ansvarsforsikring

2.1. Gældende ret

2.1.1. Ansvarsgrundlaget i henhold til Danske Lov

Danske Lov 6-10-2 indeholder en regel om objektivt ansvar for personskade, der forvoldes af visse større husdyr, herunder heste.

Ansaret påhviler efter DL 6-10-2 dyrets ejer, men det er antaget i retspraksis, at reglen skal fortolkes i overensstemmelse med bestemmelserne i mark- og vejfredsloven og hundeloven, hvorefter det objektive ansvar påhviler besidderen af dyret. Der henvises bl.a. til afgørelsen refereret i Ugeskrift for Retsvæsen 1994, s. 573. I afgørelsen refereret i Forsikrings- og Erstatningsretlig Domssamling, I, 1995, s. 350, fandt Østre Landsret dog, at både hestens ejer og besidderen af hesten var erstatningsansvarlige på objektivt grundlag i medfør af DL 6-10-2.

Det objektive ansvar efter DL 6-10-2 omfatter løsgående dyr. Efter retspraksis anses en hest, der har revet sig løs, for at være løsgående. Som løsgående anses ifølge afgørelserne refereret i Ugeskrift for Retsvæsen 1998, s. 1603, og Ugeskrift for Retsvæsen 2005, s. 1064, endvidere heste, der går i en indhegning. Det er i lyset af disse domme fast antaget i den juridiske litteratur, at også dyr, der bryder ud af en fold eller et indelukke, må anses som løsgående.

Heste med rytter anses derimod ikke for løsgående, og erstatningsansvaret afgøres derfor i disse tilfælde på baggrund af dansk rets almindelige ulovbestemte ansvarsregel (culpa-reglen). Retsspraksis viser, at uagtsomhedsbedømmelsen i disse tilfælde er streng, idet der pålægges erstatningsansvar, hvis rytteren ikke har sikret sig at have fuld kontrol over hesten. Der henvises til afgørelserne refereret i Ugeskrift for Retsvæsen 1998, s. 1025, og Ugeskrift for Retsvæsen 2007, s. 1973.

Omfattet af det objektive ansvar efter DL 6-10-2 er som følge af ovenstående bl.a. personskade forvoldt af løsgående heste, der er brudt ud af en indhegning og forvolder skade på f.eks. en fodgænger.

I afgørelsen refereret i Ugeskrift for Retsvæsen 1974, s. 692, fastslog Højesteret, at det objektive ansvar efter Danske Lov derimod ikke gælder i tilfælde, hvor en løsgående hest forvolder skade ved sammenstød med en bil, jf. ovenfor under pkt. 1.

I tilfælde, hvor løsgående heste forvolder skade ved sammenstød med en bil, skal det derfor afgøres på baggrund af dansk rets almindelige ulovbestemte erstatningsregel (culpa-reglen), om besidderen af hesten er ansvarlig for den skade, der er sket ved uheldet. Dette indebærer, at besidderen af hesten kun kan drages erstatningsretligt til ansvar, hvis vedkommende har handlet uagtsomt eller forsætligt, eksempelvis hvis hesten er sluppet løs på grund af mangelfuld indhegning.

Det objektive ansvar efter DL 6-10-2 kan nedsættes eller bortfalde, hvis der foreligger egen skyld hos skadelidte.

2.1.2. Ansvarsgrundlaget i henhold til mark- og vejfredsloven

Mark- og vejfredsloven indeholder i § 3 en regel om objektivt ansvar for visse tingsskader forvoldt af husdyr, herunder heste.

Ansaret påhviler efter bestemmelsen dyrets besidder. Som besidder anses i henhold til lovens § 2, stk. 2, enhver, der holder husdyr, uanset om ejendomsretten over disse tilkommer en anden.

Det objektive ansvar efter mark- og vejfredslovens § 3 omfatter skade, som husdyr forvolder ved at nedtræde, afbide eller fortære afgrøder, beplantning eller bevoksning, beskadige hegn eller vandløb, oprode eller sammentræde jordbunden, når skaden forvoldes ved, at husdyret uden hjemmel kommer ind

på en anden mands grund. Omfattet af det objektive ansvar er endvidere skade, som dyret forvolder ved at angribe et andet husdyr eller på anden voldelig måde tilføje det legemsbeskadigelse.

Erstatning efter mark- og vejfredsloven kan ikke kræves, hvis skaden er fremkaldt med forsæt eller uagtsomhed af skadelidte selv eller af en person, han har ansvar for. Er der skyld på begge sider, afgøres det efter fejlenes beskaffenhed, om erstatningen skal nedsættes eller bortfalde.

2.1.3. Krav om lovpligtig ansvarsforsikring

Regler om objektivt ansvar er ofte kombineret med en pligt til at tegne ansvarsforsikring.

Som eksempel kan nævnes, at det følger af færdselslovens § 101, stk. 1, at den, der er ansvarlig for et motordrevet køretøj, skal erstatte de skader, som køretøjet volder ved færdselsuheld eller ved eksplosion eller brand, der hidrører fra brændstofanlæg i køretøjet. Krav om erstatning for skader forvoldt af motordrevne køretøjer skal i henhold til færdselslovens § 105, stk. 1, være dækket af en forsikring.

Ifølge hundelovens § 8, stk. 1, er besidderen af en hund forpligtet til at erstatte den skade, hunden forvolder, og det påhviler i henhold til hundelovens § 8, stk. 2, besidderen af en hund at holde den ansvarsforsikret.

Der er ikke efter gældende dansk ret pligt til at tegne ansvarsforsikring for en hest.

Forsikring & Pension, der er forsikringssektorens brancheorganisation, har oplyst, at de skader, som en hest forvolder på bil og personer i forbindelse med et trafikuheld, i givet fald vil være dækket af en landbrugsforsikring, en familieforsikring eller en erhvervsansvarsforsikring, hvis en sådan er tegnet.

2.2. Nærmere om baggrunden for lovforslaget

Med henblik på at kunne vurdere behovet for lovgivningsinitiativer på området, anmodede Justitsministeriet i efteråret 2006 Forsikring & Pension, FDM, det daværende Transport- og Energiministeriet (Vejdirektoratet) samt Rigspolitiet om at være behjælpelig med oplysninger om trafikuheld, der involverer større husdyr. Justitsministeriet anmodede endvidere Rigspolitiet om at følge området indtil udgangen af 1. halvår 2007.

Af de modtagne oplysninger fra Vejdirektoratet fremgår bl.a., at der samlet set i perioden 2001 til 2006 er registreret i alt 496 trafikulykker, hvor dyr har været involveret.

136 af disse ulykker har involveret løsgående heste, hvilket svarer til godt en fjerdedel af det samlede antal registrerede trafikuheld med dyr i perioden. 32 af disse ulykker har medført personskade, mens der i 104 af ulykkerne alene har været materiel skade. 4 personer er blevet dræbt ved disse ulykker, mens 38 personer er kommet til skade.

Det fremgår af Rigspolitiets opgørelse over antallet af trafikulykker, der involverer større husdyr i perioden 1. januar 2007 til 30. juni 2007, at der i 1. halvår af 2007 har været 22 trafikuheld, der involverer større husdyr. 6 af disse ulykker har medført personskade, mens der i 21 af ulykkerne har været materiel skade. 16 af de 22 trafikuheld i perioden har været uheld med løsgående heste. Dette svarer til knapt tre fjerdedele af det samlede antal trafikuheld med større husdyr.

Der er således i 1. halvår af 2007 i gennemsnit sket 2-3 trafikulykker med løsgående heste om måneden.

Der synes således på det seneste at have været en let stigende tendens i antallet af trafikuheld med løsgående heste.

En hest er ikke i sig selv et farligt dyr på samme måde som rovdyr som f.eks. en hund, men heste kan reagere meget voldsomt, når der opstår situationer, som dyret opfatter som truende. Hestens reaktion kan

indebære en ikke ubetydelig risiko for skade på personer og ting. Da en hest endvidere er et stort dyr, vil de skader, der forvoldes, kunne være af væsentligt omfang. Trafikulykker, der involverer løsgående heste, har således ofte store menneskelige og økonomiske konsekvenser for de involverede personer.

Den gældende retstilstand er som anført under pkt. 2.1.1 ovenfor, at besidderen af en hest alene kan pålægges et erstatningsansvar for de skader, der forvoldes ved sammenstød med biler mv., hvis det kan bebrejdes vedkommende, at skaden er sket, dvs. hvis der er handlet forsætligt eller uagtsomt. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis en hest er sluppet løs på grund af mangelfuld indhegning.

Bevisførelsen om årsagerne til, at en hest er sluppet løs, kan i praksis ofte være vanskelig, og bilisten vil derfor ofte selv komme til at stå med de økonomiske konsekvenser af ulykken, selv om vedkommende er uden skyld i ulykken. Bilens ansvarsforsikring dækker ikke skader på bilen eller bilens fører, og har denne ikke tegnet kasko- eller ulykkesforsikring, og kan det ikke bevises, at besidderen af hesten har handlet ansvarspådragende, vil føreren kunne stå tilbage med en stor økonomisk byrde.

Ifølge oplysninger fra Forsikring & Pension har omkring 1 ud af 4 danske bilejere ikke tegnet en kaskoforsikring, der dækker skader på bilen. Dette indebærer, at omkring hver fjerde bilist ikke vil kunne opnå dækning for skader på bilen forvoldt ved sammenstød med en løsgående hest i trafikken. Forsikring og Pension har endvidere oplyst, at omkring 75 pct. af alle danskere har tegnet en ulykkesforsikring, der kan dække skader på bilens fører.

Justitsministeriet finder på den anførte baggrund, at det gældende objektive ansvar for personskade forvoldt af løsgående heste bør udvides til også at omfatte personskade, der forårsages ved sammenstød med biler. Justitsministeriet finder endvidere, at det foreslåede objektive ansvar også bør omfatte tingsskade forvoldt af løsgående heste.

Det objektive ansvar for tingsskade bør gælde generelt for alle skader, ligesom det objektive ansvar for personskade. Der vil dermed i forhold til samme skadevoldende handling gælde samme ansvarsgrundlag for personskade og tingsskade. Dette forslag indebærer dermed en udvidelse af det objektive ansvar for tingsskade i forhold til mark- og vejfredslovens bestemmelser.

Endvidere finder Justitsministeriet, at ejere af heste bør pålægges en pligt til at tegne ansvarsforsikring, der dækker det foreslåede objektive ansvar. En pligt til at forsikre sig mod objektivt ansvar gælder eksempelvis med hensyn til motorkøretøjsforsikring (færdselslovens § 105, stk. 1) for ejeren eller den person (brugeren), der har varig rådighed over køretøjet, og hundeforsikring (hundelovens § 8, stk. 2) for besidderen af en hund.

Begrundelsen for en sådan forsikringspligt er for det første, at det herved sikres, at erstatningsudbetalingen til skadelidte ikke kommer til at afhænge af den erstatningsansvarliges betalingsevne. For det andet sikrer en sådan forsikringspligt også ejeren af hesten, der som følge af det objektive ansvar ikke ved at udvise agtpågivenhed kan undgå at ifalde erstatningsansvar, hvis hesten forvolder skade. En forsikring, der dækker erstatningsansvaret, indebærer for hesteejeren, at denne ikke risikerer selv at skulle udrede eventuelle store erstatningsbeløb.

Som anført under punkt 2.1.3 har Forsikring & Pension oplyst, at ansvaret for de skader, som en hest forvolder på bil og personer i forbindelse med et trafikuheld, efter gældende ret i givet fald vil være dækket af en landbrugsforsikring, en familieforsikring eller en erhvervsansvarsforsikring, hvis en sådan er tegnet. Forsikringerne dækker, når der foreligger et ansvarsgrundlag i henhold til dansk ret.

Det er organisationens umiddelbare vurdering, at den gældende ansvarsdækning i disse forsikringer tillige vil omfatte det foreslåede objektive ansvar for løsgående heste. Forsikring & Pension kan dog ikke på forhånd udelukke, at forsikringsselskaber over tid vil tilpasse forsikringerne som følge af det udvidede ansvarsgrundlag eller justere præmieniveauet.

Indførelsen af en pligt for ejere af heste til at tegne ansvarsforsikring, der dækker erstatningskrav

som følge af det foreslåede objektive ansvar, må derfor forventes alene at have begrænsede negative økonomiske konsekvenser for landets hesteejere.

Justitsministeriet har overvejet, om en udvidelse af erstatningspligten og indførelse af en forsikringspligt også burde omfatte andre større husdyr end heste.

Kun få trafikuheld involverer andre større husdyr end heste. I perioden 2001 til 2006 har således kun godt hvert tiende trafikuheld med dyr involveret andre større husdyr. Endvidere synes der på grundlag af de statistiske oplysninger, der er indhentet, at være en faldende tendens i antallet af ulykker med andre større husdyr end heste.

Justitsministeriet finder på denne baggrund, at der ikke på det foreliggende grundlag er anledning til at lade andre større husdyr end heste være omfattet af den foreslåede regulering.

2.3. Lovforslagets udformning

Det foreslås, at den, der ejer en hest, skal erstatte de skader, som hesten forvolder, mens den er løsgående, selvom der ikke er noget at bebrejde ejeren. Det foreslås, at erstatningen dog kan nedsættes eller bortfalde, hvis skadelidte har medvirket til skaden.

Det foreslås, at det objektive ansvar og pligten til at tegne ansvarsforsikring for heste skal påhvile hestens ejer. Det indebærer, at det objektive ansvar og pligten til at tegne ansvarsforsikring påhviler den person, der er den faktiske ejer af hesten, uanset om hesten befinder sig hos vedkommende.

Ifølge bestemmelserne i hundeloven påhviler det objektive ansvar for skader forvoldt af hunde samt pligten til at tegne ansvarsforsikring den, der er besidder af hunden. Forsikring & Pension har over for Justitsministeriet tilkendegivet, at det er af meget væsentlig betydning for forsikringsbranchen, at pligten til at tegne ansvarsforsikring kommer til at påhvile ejeren af hesten, således at man undgår grænsetilfælde, hvor der i konkrete tilfælde opstår tvivl om, hvem der har det overordnede ansvar for hesten og dermed skal anses som besidder.

Justitsministeriet finder, at der på dette område er grundlag for lade det objektive ansvar og pligten til at tegne ansvarsforsikring påhvile hestens ejer og ikke besidderen af hesten.

Justitsministeriet har bl.a. lagt vægt på, at anvendelsen af besidderbegrebet på dette område vil kunne give anledning til usikkerhed i praksis, idet heste i modsætning til hunde ofte vil være opstaldet i længere perioder hos en anden end den faktiske ejer, eksempelvis en rideskole eller hestepension. Det bør tilstræbes, at der ikke opstår usikkerhed om, hvem der er omfattet af de foreslåede regler, navnlig henset til, at de indebærer en strafsanktioneret pligt til at tegne en ansvarsforsikring. Da det sjældent vil give anledning til tvivl at fastlægge, hvem der er ejer af en hest, finder Justitsministeriet, at de foreslåede regler bør gælde for hestens ejer.

Det foreslås, at der skal være objektivt ansvar for skade både på person og ting.

Det foreslås som ovenfor nævnt, at det objektive ansvar alene skal gælde ved skader forvoldt af løsgående heste. Heste med rytter omfattes således ikke af den foreslåede bestemmelse.

Justitsministeriet har herved lagt vægt på, at ridning med heste normalt ikke i sig selv indebærer en særlig risiko for skader på andre. Ridning og anden transport ved hest kan i vidt omfang sidestilles med befordring på øvrige ikkemotoriserede befordringsmidler som f.eks. en cykel. Endvidere foretages der efter retspraksis en streng uagtsomhedsbedømmelse i tilfælde, hvor en hest med rytter forvolder skade på person eller ting. Der henvises i den forbindelse til pkt. 2.1.1 ovenfor.

Som det fremgår af pkt. 2.1.1 og 2.1.2, påhviler der allerede i dag i medfør af DL 6-10-2 og mark- og vejfredsloven besiddere af heste et objektivt ansvar for personskade og visse former for tingsskade forvoldt af løsgående heste.

Den foreslåede bestemmelse vil dermed i nogle situationer kunne indebære, at der er objektivt ansvar efter flere regelsæt, og at der er flere objektivt ansvarlige skadevoldere (ejer og besidder). Dette gælder eksempelvis ved personskade forvoldt af løsgående heste, når skaden ikke sker ved sammenstød med et motorkøretøj, og ved tingsskade forvoldt af løsgående heste på f.eks. afgrøder, beplantning eller bevoksning.

For at skabe en klar retstilstand foreslås det, at den foreslåede bestemmelse skal gå forud for bestemmelsen i Danske Lov 6-10-2 og § 3 i mark- og vejfredsloven. Dette indebærer, at DL 6-10-2 og mark- og vejfredsloven ikke vil finde anvendelse i de situationer, hvor både en besidder og en hesteejer ellers ville kunne pålægges et objektivt ansvar for den forvoldte person- eller tingsskade. Det bemærkes i den forbindelse, at hestens ejer i en række tilfælde vil være besidder af hesten. Besidderen kan dog også være en anden. Opstaldning af en hest i en fremmed stald kan således antage en sådan karakter, at en anden end hestens ejer må anses som besidder. Der henvises i den forbindelse til Vestre Landsrets dom, der er refereret i Ugeskrift for Retsvæsen 1994, s. 573.

Er besidderen en anden end hestens ejer, vil besidderen dog i disse situationer kunne pålægges et ansvar i medfør af dansk rets almindelige ulovbestemte erstatningsregel (culpa-reglen), hvis vedkommende har handlet uagtsomt eller forsætligt. Der vil endvidere fortsat kunne pålægges besidderen af en hest objektivt ansvar efter reglerne i Danske Lov og mark- og vejfredsloven i de tilfælde, hvor ingen ejer kan holdes ansvarlig efter den foreslåede regel.

Med henblik på at sikre skadelidtes erstatningskrav foreslås det at indføre pligt til at tegne ansvarsforsikring, der dækker det objektive ansvar, når hesten er løsgående. Forslaget om, at der skal være tegnet ansvarsforsikring for hesten, indebærer ikke, at der skal være tegnet en særskilt forsikring for hesten, men blot at erstatningskrav omfattet af det objektive ansvar skal være dækket af en forsikring.

I lighed med gældende ret i henhold til færdselslovens § 108 (om pligt til at tegne ansvarsforsikring for biler mv.) og hundelovens § 8, stk. 2, (om pligt til at tegne ansvarsforsikring for hunde) foreslås det, at forsikringsselskabet hæfter umiddelbart over for skadelidte for erstatningen. Bestemmelsen indebærer, at forsikringsselskabet hæfter direkte over for skadelidte for betaling af erstatning, når det er konstateret, at ejeren af den pågældende hest er erstatningspligtig. Det betyder, at skadelidte vil kunne gøre sit krav gældende direkte over for forsikringsselskabet, uanset om ejeren af hesten har vilje eller evne til at betale.

Heste, der tilhører det offentlige, foreslås undtaget fra forsikringspligten. Det overlades dermed til staten, regionerne og kommunerne at vurdere, om de vil være selvforsikrende. Tilsvarende bestemmelser findes i færdselslovens § 109 og hundelovens § 8.

Det foreslås endelig, at justitsministeren ved loven bemyndiges til administrativt at fastsætte nærmere regler om forsikringspligtens gennemførelse. Justitsministeren vil med hjemmel i bestemmelsen bl.a. kunne fastsætte regler om mindstebeløb for person- og tingsskadedækning, forsikringsselskabers pligt til under visse forudsætninger at overtage forsikring for enhver forsikringspligtig samt indførelse af en puljeordning, hvorfra der udredes erstatning i tilfælde, hvor en skade forvoldes af en hest, der ikke er omfattet af en forsikring. Der vil dermed kunne indføres en ordning svarende til den, der gælder vedrørende hunde.

Efter den gældende lovs § 31 skal dyreværnsorganisationer og andre organisationer, der efter justitsministerens skøn særligt berøres af reglerne, have lejlighed til at udtale sig, inden justitsministeren udsteder regler i henhold til lovens bestemmelser. Hensynet bag lovens § 31, der svarer til dyreværnslovens § 27, stk. 1, gør sig ikke gældende ved udstedelse af regler, der ikke angår spørgsmål om dyrevelfærd, og det foreslås derfor i stk. 3, at lovens § 31 ikke finder anvendelse ved fastsættelse af regler i medfør af den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse. Justitsministeriet vil i forbindelse med den nærmere udformning af regler om forsikringsdækning inddrage forsikringsbranchen.

Som ny § 30 c foreslås indsat en bestemmelse, hvorefter ejeren af hesten skal tilsiges til ethvert

retsmøde med sædvanligt varsel, hvis skadelidte anlægger en civil retssag mod forsikringsselskabet. Det foreslås endvidere, at ejeren efter begæring kan indtræde som part i en sådan sag, og at hvis en sådan indtrædelse ikke sker, skal afgørelsen af erstatningsspørgsmålet ved dom eller retsforlig være bindende for ejeren.

Bestemmelsen – der svarer til de tilsvarende bestemmelser i hundelovens § 9 og færdselslovens § 110 – sikrer, at ejeren af en hest varsles om, at erstatningsspørgsmålet vil blive afgjort under en civil retssag. Bestemmelsen indebærer endvidere, at forsikringsselskabet får mulighed for at opnå, at en dom afsagt under en sådan civil retssag også får retsvirkning i forhold til den, der har tegnet forsikringen.

Med henblik på at sikre en effektiv håndhævelse af kravet om tegning af en ansvarsforsikring for de skader, løsgående heste forvolder, foreslås det, at manglende overholdelse af forsikringspligten skal kunne straffes med bøde.

Ved udmålingen af straf for tilsidesættelse af det foreslåede krav om tegning af en lovpligtig ansvarsforsikring bør det ikke have særlig betydning, om overtrædelsen er begået af en privat hesteejer eller i forbindelse med udøvelse af erhverv. Den gældende bestemmelse i § 35, stk. 2, hvorefter det ved udmåling af straf efter loven skal anses som en skærpende omstændighed, hvis overtrædelsen er begået i forbindelse med udøvelse af erhverv, foreslås derfor ændret i overensstemmelse hermed.

3. Forslagets økonomiske og administrative konsekvenser

Med lovforslaget forpligtes ejeren af en hest til at erstatte den skade, løsgående heste forvolder. Samtidig indføres pligt til at tegne en lovpligtig ansvarsforsikring. Forsikringspligten omfatter dog ikke heste, der holdes af det offentlige. Det foreslåede erstatningsansvar vurderes af brancheforeningen Forsikring & Pension umiddelbart at være dækket af de gældende familie-, erhvervsansvars- og landbrugsforsikringer.

Lovforslaget skønnes ikke at have økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige, erhvervslivet eller borgerne af betydning.

Lovforslaget har ikke miljømæssige konsekvenser og indeholder ikke EU-retlige aspekter.

	Positive konsekvenser/ Mindreudgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen af betydning
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen af betydning
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen af betydning
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen af betydning
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	

4. Hørte myndigheder og organisationer

Præsidenterne for Østre og Vestre Landsret og samtlige byretter, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Rigsadvokaten, Rigspolitechefen, Politidirektøren i København, Politiforbundet i Danmark, Foreningen af Offentlige Anklagere, Advokatrådet, Aktive Æselvenner, Ankenævnet for Forsikring, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Dansk Galop, Dansk Industri, Dansk Landbrug, Dansk Køre Forbund, Dansk Ride Forbund, Dansk Transport og Logistik, Dansk Travsports Centralforbund, Danske Regioner, Datatilsynet, Forbrugerombudsmanden, Forbrugerrådet, Forenede Danske Motorejere, Forsikring & Pension, Frederiksberg Kommune, Hestens Værn, Hesteinternatet af 1999, Kommunernes Landsforening, Københavns Kommune, Landbrugsrådet, Landsforeningen af Polio-, Trafik- og Ulykkesskadede, Landsorganisationen i Danmark, Landsudvalget for Heste, Sammenslutningen af Landsbrugets Arbejdsgiverforeninger og Æselforeningen.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Med henblik på at gennemføre regler om objektivt ansvar og forsikringspligt for skader forvoldt af løsgående heste foreslås der indsat et nyt kapitel (9 a) i lov om hold af heste.

Til § 30 a

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* indebærer, at der indføres et objektivt ansvar for ejere af heste, således at hesteejere bliver forpligtet til at erstatte de skader, som en hest forvolder, mens den er løsgående, selv om der ikke er noget at bebrejde ejeren. Erstatningen kan nedsættes eller bortfalde, hvis skadelidte har medvirket til skaden.

Det objektive ansvar påhviler ejeren af hesten og omfatter både personskade og tingsskade.

Det objektive ansvar er begrænset til skader forvoldt af løsgående heste. Som løsgående anses heste, der har revet sig løs, heste, der går i en indhegning, samt heste, der bryder ud af en fold eller et indelukke. Heste med rytter anses derimod ikke for løsgående.

Ved sammenstød med en bil mv. vil begge parter være omfattet af et objektivt ansvar, jf. færdselslovens § 101. I sådanne tilfælde må det afgøres på baggrund af en vurdering af begge parters uagtsomhed, om der er grundlag for at nedsætte erstatningen hos en af parterne som følge af egen skyld, men udgangspunktet vil være, at hver part bærer ansvaret for de skader, som modparten har lidt.

I det omfang en skade er dækket af en tingsforsikring, er der i henhold til erstatningsansvarslovens § 19, som ikke foreslås ændret, intet erstatningsansvar for skadevolderen, medmindre den erstatningsansvarlige har forvoldt skaden forsætligt eller ved grov uagtsomhed, eller skaden er forvoldt ved udøvelse af offentlig eller erhvervsmæssig virksomhed mv.

Bestemmelsen i erstatningsansvarslovens § 19 indebærer, at skadelidte i disse tilfælde må rejse sit erstatningskrav mod det forsikringsselskab, hvor tingsforsikringen er tegnet, men skadevolder vil ifalde erstatningsansvar for et beløb svarende til en eventuel selvrisiko, der ikke er omfattet af forsikringsdækningen, jf. herved Vestre Landsrets afgørelse refereret i Ugeskrift for Retsvæsen 1998, s. 1606.

Erstatningsansvarslovens § 19 gælder dog ikke for erstatningsansvar, der er omhandlet i færdselslovens

regler om ansvar for motordrevne køretøjer, eller som i øvrigt er dækket af den for køretøjet lovpligtige ansvarsforsikring, jf. samme lovs § 21.

Det foreslås i *stk. 2*, at ejeren af en hest pålægges at tegne en ansvarsforsikring, der dækker det objektive ansvar efter *stk. 1*.

Forslaget om, at der skal være tegnet en ansvarsforsikring for hesten, indebærer ikke, at der nødvendigvis skal være tegnet en særskilt forsikring. Kravet om tegning af en ansvarsforsikring vil derfor også være opfyldt i tilfælde, hvor erstatningskrav omfattet af ejerens objektive ansvar er dækket af f.eks. en landbrugsforsikring, familieforsikring eller anden bredere form for forsikring, der dækker erstatningsansvaret i henhold til lovforslaget.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 3* indeholder en bemyndigelse til justitsministeren til at fastsætte nærmere regler om forsikringspligtens gennemførelse, eksempelvis mindstebeløb for person- og tingsskadedækning, forsikringsselskabers pligt til under visse forudsætninger at overtage forsikring for enhver forsikringspligtig samt indførelse af en puljeordning, hvorfra der udredes erstatning i tilfælde, hvor en skade forvoldes af hest, der ikke er omfattet af en forsikring. Der vil dermed kunne indføres en ordning svarende til den, der gælder vedrørende hunde.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 30 b

Det foreslås, at det objektive ansvar i medfør af § 30 a skal gå forud for bestemmelsen i Danske Lov 6-10-2 og § 3 i mark- og vejfredsloven. Dette indebærer, at DL 6-10-2 og mark- og vejfredsloven ikke vil finde anvendelse i de situationer, hvor både en besidder og en hesteejer ellers ville kunne pålægges et objektivt ansvar for den forvoldte person- eller tingsskade. Er besidderen en anden end ejeren, vil besidderen dog i disse situationer kunne pålægges et ansvar i medfør af dansk rets almindelige ulovbestemte erstatningsregel (*culpa-reglen*), hvis vedkommende har handlet uagtsomt eller forsætligt. Der vil endvidere kunne pålægges besidderen af en hest ansvar efter reglerne i Danske Lov og mark- og vejfredsloven i de tilfælde, hvor ingen ejer kan holdes ansvarlig efter den foreslåede regel.

I tilfælde, hvor både en hesteejer (på objektivt grundlag) og en besidder (på culpagrundlag) er erstatningsansvarlige for en tings- eller personskade, vil de som udgangspunkt hæfte solidarisk over for skadelidte, jf. herved Østre Landsrets afgørelse refereret i Ugeskrift for Retsvæsen 1937, s. 158.

Den indbyrdes fordeling af erstatningsbyrden mellem hestens besidder og ejeren af hesten, vil blive fastlagt i medfør af erstatningsansvarslovens § 25, som ikke foreslås ændret.

Dette indebærer, at hesteejeren – der i modsætning til besidderen skal have tegnet en lovpligtig ansvarsforsikring – kun kan gøre et regreskrav gældende, hvis besidderen har handlet forsætligt eller groft uagtsomt, eller hvis skaden er forvoldt ved udøvelse af offentlig eller privat erhvervsvirksomhed mv. Der kan dog også i disse tilfælde ved den indbyrdes fordeling af erstatningsbyrden mellem ejeren og besidderen tages hensyn til foreliggende ansvarsforsikringer mv.

Er også besidderen dækket af en ansvarsforsikring, vil den indbyrdes fordeling af erstatningsbyrden skulle foretages efter, hvad der under hensyn til ansvarets beskaffenhed og omstændighederne i øvrigt må anses for at være rimeligt. Det forsikringsselskab, som hæfter på objektivt grundlag og i kraft af en lovpligtig ansvarsforsikring, vil dog som udgangspunkt skulle bære den samlede erstatningsbyrde i den indbyrdes fordeling af ansvaret. Der henvises i den forbindelse til Højesterets afgørelse refereret i Ugeskrift for Retsvæsen 1998, s. 83.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 30 c

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* indebærer, at hesteejeren skal tilsiges til ethvert retsmøde med sædvanligt varsel, hvis skadelidte anlægger en civil retssag mod forsikringsselskabet.

Bestemmelsen i det foreslåede *stk. 2* indebærer, at en hesteejer, der tilsiges efter det foreslåede *stk. 1*, på begæring kan indtræde som part i en sådan sag. Sker en sådan indtrædelse ikke, skal afgørelsen af erstatningsspørgsmålet ved dom eller retsforlig være bindende for ejeren.

Til nr. 2

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at overtrædelse af den foreslåede forsikringspligt straffes med bøde.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Det følger af § 35, *stk. 2*, i lov om hold af heste, at det ved udmåling af straf efter loven skal anses som en skærpende omstændighed, hvis overtrædelsen er begået i forbindelse med udøvelse af erhverv.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at denne udmålingsregel ikke gælder ved udmåling af straf for overtrædelse af forsikringspligten.

Til § 2

Bestemmelsen vedrører lovens ikrafttrædelsestidspunkt. Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juli 2008, således at der bliver en passende tid til at indrette sig på de forpligtelser, som de foreslåede bestemmelser medfører.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov nr. 528 af 6. juni 2007 om hold af heste foretages følgende ændringer:

1. Efter § 30 indsættes som nyt kapitel:

»Kapitel 9 a

Erstatning og forsikring

§ 30 a. Ejeren af en hest er forpligtet til at erstatte den skade, hesten forvolder, når den er løsgående. Har skadelidte medvirket til skaden, kan erstatningen dog nedsættes eller bortfalde.

Stk. 2. Det påhviler ejeren af en hest at tegne forsikring, der dækker ansvaret i henhold til stk. 1. Forsikringsselskabet hæfter umiddelbart over for skadelidte for erstatning efter stk. 1. Undtaget fra forsikringspligten er heste, der holdes af det offentlige.

Stk. 3. Justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om forsikringspligtens gennemførelse. § 31 finder ikke anvendelse ved fastsættelse af regler i medfør af denne bestemmelse.

§ 30 b. Bestemmelser i anden lovgivning om objektivt ansvar for skade forvoldt af løsgående heste, som påhviler hestens ejer eller andre, finder ikke anvendelse, hvis der kan pålægges hestens ejer ansvar i medfør af § 30 a, stk. 1.

§ 30 c. Anlægger skadelidte sag mod forsikringsselskabet, skal selskabet tilsi-ge ejeren af hesten til ethvert retsmøde med det varsel, som efter retsplejelovens § 175 gælder for vidner i borgerlige sager. Tilsigelsen skal indeholde oplysning om reglerne i stk. 2.

Stk. 2. Enhver part, der tilsiges efter stk. 1, kan ved at fremsætte begæring herom til retsbogen indtræde som part i

sagen. Indtræder han ikke, er afgørelsen er erstatningsspørgsmålet ved dom eller forlig bindende for ham.

§ 35. Med bøde eller fængsel indtil 4 måneder straffes den, der undlader at efterkomme et påbud efter § 33.

2. I § 35 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Med bøde straffes den, der overtræder § 30 a, stk. 2.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

Stk. 2. Ved udmåling af straf efter denne lov anses det som en skærpende omstændighed, hvis overtrædelsen er begået i forbindelse med udøvelse af erhverv.

3. I § 35, stk. 2, der bliver stk. 3, ændres »efter denne lov« til: »efter stk. 1«.

Stk. 3. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.